

Podle našich zkušeností způsobuje největší zašpinění dlaždic stavební činnost prováděná po zhotovení dlážděného krytu nebo úpravy okolních ploch po provedení pokládky. Již jen odprach různých silikátových hmot, lepidel a omítek při rozbalování papírových pytlů může změnit barevný odstín dlaždic. Podstatně horší jsou nálepky hotové malty, tmelů anebo betonů na betonových výrobcích. Dnešní malty a tmely jsou většinou modifikovány různými pryskyřicemi a odstranění nálepků chemickou cestou je téměř nemožné. Většinou je třeba kombinovat mechanické odstraňování s chemickými čistidly, ale i tak již bude povrch očištěných dlaždic jiný.

- ✓ **DOPORUČENÍ:** organizace stavebních činností a výstavba zpevněných ploch po dokončení hrubých stavebních prací a manipulace s nátěry (dokončení venkovních omítek, plotů, hrubých terénních úprav), zakrytí povrchů při realizaci nátěrů.

Dalším problémem je úprava zahrad a ostatních ploch. Pokud není vydlážděný povrch zakrytý fólií, nelze zabránit znečištění jemnými částicemi hlíny, tj. jílovým prachem. Znečištěné dlaždice dostanou neurčitou nahnědlou barvu a uživatel se může domnívat, že došlo ke 'ztrátě barevnosti'.

- ✓ **DOPORUČENÍ:** prach z jílu lze odstranit vysokotlakou vodou (nejlépe rotační tryskou), ale čistit se musí každá dlaždice a čištění je dosti pracné. Pokud není striktně oddělena plocha dlážděná od plochy zahradní, je třeba počítat s tím, že čištění ploch bude nutné průběžně vícekrát opakovat.

Ke znečištění dochází také z vyvýšených záhonů, ohraničených palisádami nebo obrubníky. Pro výsadbu zeleně a květin se dnes běžně používají pytlované substráty, které obsahují řadu složek, podporujících růst rostlin. Negativní vliv na barevnost má i tlející listí. Tyto organické látky mohou být vyplavovány na nižší dlážděnou plochu, na které vytvářejí hnědé skvrny nebo hnědý závoj. Tyto skvrny jsou velmi obtížně odstranitelné. Vážné změny v barevnosti dlažeb způsobují cukernaté roztoky, které se uvolňují z některých stromů (lípy, javory), jsou lepivé a vážou na sebe prach ze vzduchu a z obuvi. Dlaždice časem přecházejí do černošedého odstínu.

- ✓ **DOPORUČENÍ:** toto znečištění lze opět očistit tlakovou vodou a v případě znečištění rostlinnými šťávami lze kombinovat též s běžnými ekologicky odbouratelnými saponáty. Dále je vhodné pravidelně mechanické nečistoty zametat a předejít tak jejich dlouhodobému styku s dlažbou.

Nejvážnější poškození povrchu betonových výrobků způsobují ropné produkty, tuky a oleje. Ropné produkty (minerální oleje, nafta, petrolej) způsobují skvrny, které v podstatě nelze nikdy odstranit. Časem pouze dochází k vyblednutí skvrn. Rostlinné oleje a tuky sice po čase degradují a přecházejí na ve vodě rozpustné látky, ale doba jejich odbourávání je poměrně dlouhá.

- ✓ **DOPORUČENÍ:** na plochy, vystavené působení minerálních i rostlinných olejů, je lépe používat jiné materiály než betonové dlažby.

Velmi závažná poškození způsobují různé organické a anorganické chemické látky. S těmito látkami by nemělo být volně manipulováno, ale i řada běžně používaných látek způsobuje nevratné vady na povrchu dlaždic. Kyseliny (organické i anorganické) způsobují přímý rozklad cementového tmelu na rozpustné sloučeniny. Betonové výrobky poškozují již velmi slabé kyseliny při dlouhodobějším působení. Nevratné změny na povrchu betonu způsobuje například zelená skalice (síran železitý). Reakcí s cementovým tmelem vzniká hydroxid železitý, který má tmavě hnědé zbarvení a je ve vodě nerozpustný. Jeho odstranění je možné pouze působením kyseliny sírové, což nelze doporučit vzhledem k vlastnostem této kyseliny.

- ✓ **DOPORUČENÍ:** jediným řešením je výměna dlaždic. Vzhledem k tomu, že chemických látek poškozujících beton je velké množství, je nutno každý případ řešit samostatně podle složení působící látky.

Další závadou je růst vegetace ve spárách mezi dlaždicemi nebo tvorba mechů a řas na povrchu dlaždic. Tuto vegetaci lze z dlážděného krytu odstranit chemickými prostředky, ale většinou dochází k jejímu opětovnému růstu.

- ✓ **DOPORUČENÍ:** zabránit anebo značně omezit růst vegetace na dlážděných krytech je možné pouze vhodnou volbou stavebních materiálů pro zhotovení dlážděných krytů a dokonalé odvodnění nejen povrchu krytu, ale i spodní stavby krytu. Pokud chceme zabránit růstu vegetace, musí být zhotovena spodní stavba a lože dlaždic z materiálu, který neumožňuje růst rostlin. Nejvhodnější je hrubé a jemné drcené kamenivo. Říční i kopané písky obsahují určitý podíl hlinitých částic, které umožňují růst vegetace. Drcené kamenivo tyto hlinité podíly nemá. Důležitá je volba vhodného spárovacího písku. Nejvhodnější je praný čistý křemičitý písek s nulovým obsahem hlinitých částic. Použitím vhodných materiálů pro lože dlaždic a pro zaplnění spár se značně omezí růst vegetace, ale i tak nelze zabránit náletu semen různých rostlin, ze kterých ve spárách vyrůstají rostlinky. Ty je třeba ručně průběžně odstraňovat anebo preventivně používat postřik chemickými látkami na ničení vegetace. Povrch betonu lze proti znečištění částečně ochránit předem, ale opatření je třeba provést co nejdříve po zhotovení dlážděného krytu. Ochrana povrchu betonu spočívá v jeho impregnaci, která zamezí nasakování kapalin a roztoků do povrchových vrstev betonu.